

соціально-економічною ситуацією, тривогою, пов'язаною з пандемією, закріпленими з дитинства деструктивними поведінковими патернами, тощо. Ймовірно, що молодим людям виявляється «більш комфортно» залишитись у підлітковому віці, через відчуття безпорадності перед викликами сучасного світу.

Третина досліджуваних має виражену мотивацію прагнення до успіху, займає активну життєву позицію, прагне до само здійснення, ставить перед собою чіткі цілі і прагнуть до їх втілення найближчим часом.

За результатами дослідження можемо зробити наступні висновки.

1. Мотивація досягнення виступає необхідною умовою повноцінного розвитку особистості.

2. Лише третина досліджуваних зорієнтована на цілеспрямоване досягнення успіху.

3. Існує необхідність створення комплексної програми розвитку мотивації досягнень студентської молоді.

4. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в дослідженнях взаємозв'язків мотивації досягнень з іншими психологічними вимірами особистості.

Список використаних джерел

1. Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. 2009. – URL: <https://psy.wikireading.ru/9997>. (дата звернення 23.09.2020).

2. Практическая психодиагностика. Методики и тексты: учебн. пособ.; ред.-сост. Д. Я. Райгородский. Самара: Издательский Дом «БАХРАХ – М», 2001. 672 с.

Савельєва К. О.,

студентка II курсу магістратури, гр. МСПДп-191

Чалова Г. Я.,

студентка II курсу магістратури, гр. МСПДп-191

Науковий керівник – Чепурна Г. Л., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПРОФІЛАКТИКА ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Важливе місце в житті людини належить професійній діяльності. Їй відведена особлива роль в соціальному формуванні людини, її способу життя і поведінки. При цьому її роль носить не тільки позитивний, а й часом негативний і навіть руйнівний характер по відношенню до особистості людини. Проблема впливу професії на особистість періодично виникає в фокусі уваги дослідників, але до теперішнього часу залишається актуальною і недостатньо розробленою.

Проблема психічних станів залишається предметом підвищеного наукового інтересу, особливо гостро вона постає в дослідженнях, пов'язаних з

професійною діяльністю особистості в екстремальних умовах.

Особливе місце у вивченні питання емоційного вигорання займають допомагаючи професії. Але більшість досліджень у цій області спрямовані на комплексне вивчення прояву емоційного вигорання у фахівців, що працюють в соціальній сфері. При цьому дослідники віддають перевагу вивченню даного явища у представників педагогічних і юридичних професій.

Таким чином, вивчення емоційного вигорання особистості у працівників професій, пов'язаних з екстремальними умовами праці, набуває сьогодні нового значення та має велику соціальну важливість.

Професійна діяльність пожежного-рятувальника тісно пов'язана з ризиком, частим перебуванням в екстремальних умовах, які характеризуються психотравмуючим впливом на психіку, яке може бути одноразовим або ж багаторазовим, що вимагає періоду адаптації до постійно діючих джерел стресу. Така діяльність характеризується впливом значного числа стресогенних чинників, що знижують ефективність її виконання, що призводять до виникнення у співробітників стресових і дистресових станів, професійної деформації, вигорання тощо [2].

Розуміння з якими соціально-психологічними чинниками доводиться стикатися у службовій діяльності пожежним та рятувальникам, є початком до розуміння, на чому потрібно будувати профілактичну роботу з емоційного вигорання співробітників Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Профілактика негативних емоційних станів в системі Державної служби України з надзвичайних ситуацій є одним з пріоритетних завдань психологічної служби.

Задля профілактики емоційного вигорання, розроблені комплекси заходів, а саме: адміністративно-організаційні, реабілітаційні, психолого-виховні заходи. Також розроблена структурована система профілактики емоційного вигорання, з якої видно, що профілактика емоційного вигорання фахівця – це багаторівневий процес, в який включені не тільки медики, психологи, керівники підрозділів, а й колективи, підрозділи Державної служби України з надзвичайних ситуацій, професійне співтовариство. Необхідно підкреслити, що без активного і свідомого включення в систему профілактики самого фахівця неможливо домогтися успіху в цьому напрямку. Перш за все тому що сам фахівець повинен стати суб'єктом власної діяльності. Іншими словами, фахівець є не пасивним споживачем, а активним учасником системи профілактики емоційного вигорання. Турбота про власне фізичне і психологічне благополуччя є професійним обов'язком фахівця.

Серед заходів, спрямованих на попередження виникнення емоційного вигорання, є такі, які фахівець може здійснювати самостійно або ж самостійно, але після попередньої підготовки з психологом або іншим фахівцем. Є й такі заходи, які здійснюються тільки разом з психологом або іншим фахівцем.

Впровадження системи психологічної профілактики розвиватиме рефлексивні процеси, що дозволить орієнтуватися у власних емоційних

станах, не заперечувати прояви сильних негативних емоцій, оволодіти навичками самоконтролю та самовідновлення. Відтак, ми отримаємо розвиток професійної складової особистості і збережемо психоенергетичний потенціал [1].

Вітчизняний дослідник О. Тимченко зазначає, що лише здійснення комплексу соціально-психологічних, психологічних і психофізіологічних заходів, спрямованих перш за все на попередження дезадаптації, визначення рівня на оцінку і прогнозування адаптації, індивідуальної і групової надійності та професійної безпеки сприятиме адаптивності, ефективності професійної діяльності і збереженні психологічного здоров'я особового складу Державної служби України з надзвичайних ситуацій [3].

Вивчивши проблематику даного питання можна зробити висновок про необхідність проведення роботи в напрямку профілактики емоційного вигорання. Однією із найбільш актуальних форм навчання та розвитку вмінь і навичок є тренінг, проведення якого передбачає використання активних форм і методів.

Список використаних джерел

- 1.Александровский Ю. А., Лобастов О. С., Спивак Л. И., Щукин Б. П. Психогении в экстремальных условиях. М. : Медицина, 1991. 172 с.
- 2.Ковровський Ю. Г. Психологічні наслідки професійної діяльності персоналу оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України. *Актуальні проблеми психології*. 2014. С. 46 – 50.
3. Основи психологічного забезпечення діяльності МНС : підручн.; за заг. ред. проф. О. В. Тімченка. Харків : Вид-во УЦЗУ, 2009. 217 с.

Савенчук М. Г.,

студент II курсу магістратури, гр. МФРп-191

Науковий керівник – Новик Л. М., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ТА ПРИНЦИПИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ЛЮДЯМ ПОХИЛОГО ВІКУ

Надання соціальних послуг людям похилого віку є першочерговою проблемою систем соціальної сфери. А саме їх якість завжди хвилює осіб похилого віку. Тому, вмiла організація цього процесу вимагає знання основ надання соціальних послуг соціальними працівниками. В першу чергу, це соціально-психологічна допомога людям, які опинилися в складних життєвих обставинах та не спроможні самі вирішити власні проблеми, запобігання виникнення важких, часто майже, як здається, людям похилого віку безвихідних обставин в їхньому житті, а також зусилля, які спрямовані на надання допомоги в самостійному вирішенні власних проблем.

Тому, робота з особами похилого віку вимагає застосування таких принципів: прийняття та розгляд індивіда в його життєвому середовищі;